

Natuurbeleidsplanning in Vlaanderen

K. DE SMET & E. MARTENS

Samenvatting

De aanwezige biodiversiteit in een regio hangt voor een groot deel samen met het grondgebruik, met de ruimte die de natuur daarbij behoudt en met de milieukwaliteit. Menselijk handelen heeft het evenwicht tussen de natuurlijke processen en functies ingrijpend verstoord, wat tot een verlies aan biodiversiteit heeft geleid. Het voortbestaan van soorten is in de eerste plaats een kwestie van het behoud van (natuurlijke) heterogeniteit en dynamiek van de ecosystemen. Ondanks de verruimde aandacht voor de natuur sinds 1970, de reglementaire beschermingsmaatregelen en het toenemend aantal reservaten, gaat de biodiversiteit in Vlaanderen in het algemeen genomen nog steeds verder achteruit. Slechts voor een aantal soorten (groepen) werd de laatste jaren vooruitgang geboekt. Behoud van de biodiversiteit betekent een optimale bescherming, herstel en ontwikkeling van de natuur in Vlaanderen, ook in verstedelijkte gebieden, en de uitbreiding van de beschermde natuur- en bosgebieden. Het natuurbeleid is in het milieubeleidsplan opgenomen onder het thema 'Verlies aan biodiversiteit' waarin ook de relaties met de onderliggende oorzaken van dit verlies, de zgn. VER-thema's, specifieke aandacht krijgen. Binnen het thema 'Verlies aan biodiversiteit' concentreert het beleid zich op volgende strategieën:

- realisatie en invulling van een coherent en functioneel ecologisch netwerk;
- invoeren van natuurgerichte milieukwaliteit in kwetsbare en waardevolle gebieden;
- aanvullende maatregelen voor bedreigde, kwetsbare en/of zeldzame soorten;
- verhoging van het draagvlak en samenwerking voor het natuurbehoud bij de bevolking en de besturen, met speciale aandacht voor optimale ecologische inpasbaarheid bij verweving van functies;
- gericht wetenschappelijk onderzoek voor onderbouwing en evaluatie van beheer- en beschermingsmaatregelen;
- toepassing van de internationale verplichtingen en inschakeling van internationale initiatieven inzake natuur- en bosbeleid op Europees en mondiaal vlak.

Summary

The biodiversity present in a given region depends mainly on land use, on the place that nature occupies therein and on the quality of the environment. The balance between natural processes and functions has been disturbed by human impact and has resulted in biodiversity loss. The survival of species is in the first place a question of conserving the (natural) heterogeneity and dynamism of ecosystems. Despite the increasing attention for nature since 1970, the regulating protection measures and the increasing number of reserves, biodiversity in Flanders is still declining. Only a few species (groups) have shown a positive trend over the last years. Conserving biodiversity implies an optimal protection, the restoration and development of nature in Flanders, also in urban areas, and an increase in protected nature and forest areas. The nature policy is part of the environmental policy plan under the theme 'Loss of biodiversity'. Under this theme, the relation with the underlying causes of this loss, the so-called VER-themes, get special attention. Within the theme 'Loss of biodiversity', policy is concentrating on the following strategies:

- establishment of a coherent and functional ecological network;
- introduction of a nature-oriented environmental quality in vulnerable and high-value areas;
- additional measures for endangered, vulnerable and/or rare species;
- increase of awareness and cooperation for nature conservation by the public and the administrations, with special emphasis for optimal ecological integration if functions are inter-related;
- focused scientific research to sustain and evaluate management and conservation measures;
- implementation of international obligations and the use of international initiatives on nature and forest policies at European and international level.

Koen DE SMET
Els MARTENS

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Afdeling Natuur
Koning Albert II-laan 20
1000 Brussel

